

Zasavski udacnik

★ Glasilo Osvobodilne fronte okraja Trbovlje ★

Leto I.

Trbovlje, 16. julija 1948

Štev. 20

Razpisana vsota ljudskega posojila je prekoračena

Ko je zvezna vlada 22. junija objavila sklep o določitvi roka za vpis ljudskega posojila pelletnega plana in je bil rok vpisovanja določen na 30 dni, smo bili trdno prepričani, da bo razpisani znesek posojila v višini 3 in pol milijarde dinarjev mnogo prej dosežen in tudi prekoračen. V resnici je delovno ljudstvo Jugoslavije že trinajsti dan od začetka vpisovanja v celoti vpisalo znesek 3 in pol milijarde in ga tudi že prekoračilo. V torek 13. julija ob 15. uri je bilo po nepopolnih podatkih vpisanih že 3518 milijonov dinarjev. S tem smo razpisani znesek že prekoračili za 18 milijonov dinarjev ali za 0,52%.

Delovno ljudstvo Jugoslavije je z vpisom celotnega razpisanega zneska v tako kratkem času pokazalo svojo visoko zavednost, svoj patriotizem in svojo ljubezen do domovine, hkrati pa je s tem manifestiralo svojo odločnost, pospešiti uresničenje pelletnega plana in naše lepše bodočnosti v socializmu.

V tekmovanju za izpolnitev in prekoračenju obveznosti glede vpisa posojila so številni delovni kolektivi že v prvih dneh izpolnili svoje obveznosti, takoj pa so sklenili nadaljevati vpisovanje in so sprejeli nove, še višje obveznosti. Podobno so dosegli in prekoračili sprejete obveznosti in sprejeli nove obveznosti tudi številni kraji in okraji po vsej Jugoslaviji.

Tekmovanje za vpis ljudskega posojila so delovni ljudje povezali s tekmovanjem v počastitev V. kongresa KPJ. Zato se sedaj, ko je razpisani znesek že dosežen, tekmovanje ne bo ustavilo, marveč se bo še v večjo vnelo nadaljevalo, da bomo dosegli čim večji znesek vpisanega posojila in da bomo čim bolj presegli svoje obveznosti in s tem dokazali svojo odločnost, sodelovati z vsemi močmi za čim hitrejšo zgraditev socializma v naši državi.

Sporočilo zvezne komisije za vpis posojila z dne 13. julija se glasi:

Po nepopolnih podatkih, ki jih je prejela zvezna komisija za vpis ljudskega posojila do 13. julija ob 15. uri, je vsega vpisano 3.518.359.000 dinarjev, to je 100,52% razpisanega zneska. Od 1. do 13. julija je bilo v celoti vpisano:

v LR Srbiji	1201.317.000 din
v LR Hrvatski	655.273.000 din
v LR Sloveniji	274.289.000 din
v LR Bosni in Hercegovini	396.195.000 din
v LR Makedoniji	173.986.000 din
v LR Crni gori	118.852.000 din
v enotah Jugoslovanske armade	559.802.000 din
državljeni FLRJ v inozemstvu in družbene organizacije	138.645.000 din

Skupaj . . . 3.518.359.000 din

Do 10. julija je 11.546 upisnikov vpisalo 9,462.750 dinarjev ljudskega posojila

Dosedanji rezultati kažejo, da so najboljše uspehe pri vpisovanju posojila dosegle sindikalne podružnice, na podeželju pa pred vsem mali kmetje. Posamezni kraji so dosegli naslednje vsote: Trbovlje 4803 upisnikov je vpisalo 4.342.750 dinarjev, med temi največjo vsoto rudarska podružnica 2.415.250 dinarjev. Najboljši pododbor rudarske podružnice je pododbor št. 8, UZP, kjer je 158 upisnikov prvotno vpisalo 163.750, pri naknadnem vpisu pa še 49.500, tako da znaša skupna vsota vpisa 213.250 dinarjev, torej znaša povprečna vsota na posameznega upisnika dinarjev 1350.

Pododbori	Vpisnikov	Din
Zapadni obrat	441	358.250
Vzhodni obrat	446	373.500
Neža obrat	172	147.500
Doberna obrat	320	216.000
Separacija	339	248.250
CRD obrat	369	279.000
Zunanji obrat	271	217.000
Opekarna	123	93.750
Konzumi	71	41.500
Rudn. uslužbenci	249	198.000

Pododbori	Vpisnikov	Din
Cementarna	479	460.750
Elektrarna	243	239.250
Gradb. podj. Zidar	439	325.000
Ograd	126	34.750
Sind. prosv. I.	26	20.000
Sind. prosv. II.	25	20.500
Sind. prosv. III.	34	46.000
Zdrav. sindikat I.	71	63.750
Zdrav. sindikat II.	42	23.000
Adm. OLO in MLO Trbovlje	127	145.750
Pravosodni	19	14.500
Finančni OLO	25	23.750
Fin. Narod. banka	20	13.000
Okrajni magacin	91	77.000
Okr. posl. zveza	28	27.000
Naproza	16	11.000
Poštarji	71	51.000
Železničarji	69	44.000
Gost. uslužbenci	34	25.000
Krajevna obort	76	62.750
Tekstilna	86	46.250
Usnjarska	34	22.250
Cestariji	46	25.000
Kovinarji I.	20	18.750
Kovinarji DES	63	41.000

Stanje vpisa v Zagorju pa je naslednje:

Vpisnikov	Din
KLO Zagorje	2056 1.532.250
od tega je rudarska podružnica dosegla	1.130.250
Posam. obrati	Vpisnikov Din
Strojni-elekto	215 201.500
Kotredež	381 311.750
Podstrana	192 136.000
Kisovec	432 282.750
Zunanji obrati	331 198.250

Tekmovanje v čast V. kongresu KPJ.

Prvaki rudnikov A, B in C skupine za drugo tromesečje letošnjega leta napovedujejo tekmovanje v čast V. kongresu KPJ

Trboveljski rudnik, ki je v drugem tromesečju v tekmovanju slovenskih premogovnikov zasedel prvo mesto v A skupini, napoveduje tekmovanje v čast V. kongresu KPJ v sledečih točkah:

1. Da se doseže od 15. julija pa do 21. julija do 6. ure zjutraj že predpisana produkcija in ista preseže.
2. Da se znižanje predpisanih proizvodnih stroškov doseže in celo preseže.
3. Da se doseže predpisana rudniška storitev.
4. Kateri rudnik bo imel najmanj

1.748.750, vpisnikov pa je 2095. Celoten Hrastnik je neprimerno boljši kakor Zagorje.

Vpis posojila po vaseh pa poteka različno. Najslabši so KLO St. Gotard, Sv. Urh, Breg, Razbor, dočim je pohvaliti KLO Dole pri Litiji, ki je siromašen in bil v celoti izseljen, pa je vendar dosegel vsoto 65.250 din.

Ostali KLO do dosegli naslednje vsote:

KLO Radeče vpisnikov 610, dosežena vsota 421.250; od tega so večino prispevali člani sindikata papirnice, Izolita in ostali, dočim so kmetje prispevali le majhno vsoto.

Upisnikov	Din
KLO Breg	10 4.250
KLO Čeče	43 42.500
KLO Čemšenik	102 62.500
KLO Dobovec	47 31.750
KLO Dol pri Hrast.	121 125.500
KLO Gabersko	40 25.000
KLO Izlake	118 96.250
KLO Kotredež	50 35.750
KLO Loka pri Zidanem mostu	48 40.250
KLO Loke-Kisovec	108 96.000
KLO Marno	35 26.500
KLO Mlinše	79 50.250
KLO Razbor	23 12.500
KLO St. Jurij	111 65.250
KLO Sv. Urh	23 14.000
KLO St. Gotard	56 42.500
KLO St. Lambert	31 18.250
KLO Turje	22 13.750
KLO Vrhovo	42 26.250
KLO Zidani most	786 523.250

Pri KLO Zidani most je poudariti, da je pretežno vpisana vsota od strani železničarjev.

Vsota 9.462.750 pa še ni dokončna in stalno narašča.

neupravičenih izostankov in najmanj izrednih dopustov.

5. Rezultati iz vseh podružnic morajo biti do 25. julija na zveznem tajništvu rudarjev v Trbovljah.

Najboljšemu kolektivu bo podeljena od strani zveznega tajništva zastavica z napisom »Zmagovalec v enotedenskem tekmovanju v čast V. kongresa KPJ.

Pod istimi točkami napoveduje tekmovanje rudnikom B skupine rudnik Zabukovec, zmagovalec za drugo tromesečje in končno rudnikom C skupine zmagovalec Crna-Kaol'n.

V nedeljo 18. julija se vrši prostovoljno delo v rudniku,, na cesti, na grandji Doma kulture in prosvete v čast V. kongresu KPJ. — Naša polnoštevilna udeležba je potrditev pravilne politike Centralnega komiteta KPJ in našega maršala Tita. — S Titom v socializmu!

Povečajmo in poboljšajmo mehanizacijo v naših premogovnikih

Trbovlje, 12. julija 1948
V počastitev V. kongresa KPJ poziva delovni kolektiv Centralnih rudarskih delavnic rudnika Trbovlje na tekmovanje vse mehanične delavnice premogovnikov zveznega in republiškega značaja Jugoslavije. Tekmovanje se vrši v zbiranju strojev in strojnih delov, ki se še dajo popraviti, oziroma uporabiti za sestavo novih strojev. Zbrani material ostane deponiran na posameznih rudnikih. Dosežene rezultate naj delavnice, ki

se tekmovanja udeležijo, javijo centralnim rudarskim delavnicam Trbovlje, ki bodo potom posebnih kurirjev prevzele zbrane dele na licu mesta in jih odpemile v Trbovlje. Tekmovanje se prične z dnem objave v dnevnih časopisih in se vrši v čast V. kongresa KPJ pod parolo: Povečajmo in poboljšajmo mehanizacijo v naših premogovnikih.

Centralne rudarske delavnice
Trbovlje

Mladinske številke rudnika Trbovlje tekmujejo v čast V. kongresu KPJ

Mladina Vzhodnega obrata rudnika Trbovlje je v cilju doseganja plana in izvršitve obvez, zadanih si v čast V. kongresa KPJ sklenila, da napove tekmovanje, ki bo trajalo od 15. julija do 21. julija s sledečimi tečkami:

Doseganje plana produkcije in preseganje istega za dotično delovišče. Zmanjšanje neupravičenih izostankov in štednja na materialu. Mladinske številke bodo tekmovalje med seboj na Vzhodnem obratu in med številkami Zapadnega obrata.

Mladinska številka 179 je napovedala tekmovanje št. 218.

Mladinska številka 212 je napovedala tekmovanje št. 204.

Mladinska številka 203 je napovedala tekmovanje št. 184 in 202.

Vzporedno pa je mladinska številka 203 napovedala tekmovanje številki 44 na Zapadnem obratu.

Številka 208 pa je pozvala vse številke Vzhodnega obrata.

S tem tekmovanjem hočejo mladinci doprinesiti tudi svoj delež k izpolnitvi plana in obvez, zadanih si v čast V. kongresu KPJ.

Mladinske številke, Vzhodni obrat.

Obrat Podstrana v rudniku Zagorje je presegel polletni plan

Eden izmed mnogih obratov, ki so dosegli polletni plan pred rokom in izvršuje svoje obveznosti v čast V. kongresu KPJ, je obrat Podstrana v rudniku Zagorje. Skozi celo polletje je vsak mesec izvrševal svojo nalogo, svoj proizvodni plan, katernga je dosegel že 4. junija in ga do konca meseca junija presegel za 16,1%. Najboljša delovna skupina v obratu Podstrana je številka 217, ki je že 6 mesecev na prvem mestu v celotnem rudniku ter presega plan za 117%.

Številki 224 in 220 sta presegli plan za 90%. Prav uspešna je tudi mladinska številka 223, ki je v začetku leta bila v zelo slabem stanju, ker je imela najtežje delo in ovire, a je v kljub temu presegla svoj proizvodni plan za 82%. Delovni kolektiv obrata Podstrana se je zavezal, da bo podvojil svoje napore in z delom dokazal svojo predanost partiji, ki edina vodi po pravilni poti v socializem.

Racionalizatorji rudnika Hrastnik znižujejo proizvodne stroške

Med drugimi udarniki, ki bodo proglašeni v mesecu juliju v rudniku Hrastnik, bodo proglašeni tudi racionalizatorji tovariši: Zupančič Franc, mizar, Gašparut Franc kovač-varilec, Piki Albin, kovač-varilec in Gračner Franc kovač, ki so s svojo iznajdljivostjo pripomogli, da delo na rudniku Hrastnik uspešno napreduje.

Najboljši med temi je tovariš Piki Albin, ki je bil že dvakrat nagrajen, sedaj pa bo ponovno. Je resen delavec, star 46 let ter v prostem času doma vedno premišljuje, kako in na kakšen način bi izboljšal naprave pri delu in s tem olajšal delo in znižal proizvodne stroške. V delavnici je zaposlen kot predelavec in so mu poverjene vse strojne naprave. Popolnoma po lastni iniciativi je napravil za delavnico železno ogrodje za ročni električni vrtilni stroj, ki nadomestuje vsakega stabilnega. Z izboljšanjem naprave se je storitev zvišala za 30 odstotkov, delo pa se je v veliki meri olajšalo. S tem vrtilnim strojem je prihranil letno cca 350 delovnih ur. Poleg tega je izdelal tudi rotacijsko kolo na pogon s komprimiranim zrakom, ki poganja doma izdelan brusilni stroj, ker nimamo za to električnega motorja na razpolago. V svojem delu je tovariš Pikel zelo iznajdljiv, je tovariški napram ostalim sodelavcem, na katere rad prenaša svoje znanje. Drugi racionalizator tovariš Zupančič Franc je eden najsposobnejših mizarjev rudniške delavnice v Hrastniku. Po svoji zamisli je izdelal obdelovalne nože in predlagal izboljšanje strojev rezkalne priprave za profilno obdelavo stavbnega pohištva. To delo se

sedaj z izboljšanjem naprave po njegovi zamisli izgotovi z enkratno obdelavo, dočim se je prej moralo dvakrat obdelovati. Delo z izboljšano napravo je izboljšano za 100%. Letno je prihranjenih s tem cca 10.000 din. Kovač-varilec tov. Gašparut Franc je prav dober tovariš. Tudi on je racionalizator in hoče s svojim delom pripomoči k znižanju stroškov. Z veseljem in vestnostjo opravlja zaupano mu delo. Z napravo železnega ogrodja za cirkularno, kombinirano vrtilno pripravo za dolbljenje in rezanje lesa v mizarški delavnici, se je storitev v mizarški delavnici po njegovi zaslugi zvišala preko 30%. Po njegovi zamisli izdelana tračna žaga za mizarstvo delavnico je zvišala storitev za 70%. Z delom z novo tračno žago se prihrani letno preko 10.000 din.

Četrti racionalizator tov. Gračner Franc je s svojo napravo prihranil letno 370 delovnih ur. Napravil je namreč pogonski stroj za rezanje vijakov, katerega je sam izgotovil, razen rezilne glave, storitev se je zvišala za 50%. Tov. Gračner je prav dober tovariš in je bil za svoje uspešno delo že enkrat nagrajen, sedaj bo ponovno.

Ti štirje racionalizatorji v rudniku Hrastnik so del vseh racionalizatorjev naše nove Jugoslavije, del tiste armade, kateri je dano danes, da svoje znanje lahko izkoristijo za dobrobit in razcvit naše mlade države. Zato pospešimo in širimo racionalizatorstvo ter razvijajmo udarništvo, ki je naš ponos.

Škrbec Matija je izboljšal naprave pri odvažanju jalovine

V rudniku Trbovlje na obratu Dobrna je varilec Škrbec Matija pred kratkim izboljšal napravo za prevračanje prekučnikov. Pri odvozu jalovine je bilo delo zelo oteženo ter so morale biti stalno zaposlene tri do štiri moči.

Tov. Škrbec Matija je premišljeval, kako bi zboljšal napravo pri odvozu, olajšal delo in prihranil podjetju na času, delu in delovni moči ter s tem pripomogel k znižanju proizvodnih stroškov. Obratovodstvo obrata je dalo predlog v pregled, nakar je tov. Škrbec po svojem predlogu izdelal napravo za mehanično prevračanje prekučnikov na mrežah drobilcev, kjer so odvažali jalovino. To stvar si je zamislil na sledeči način: Na osi

glavnega prenosnega traku je boben z vrvjo, ki obrača prekučnike, ob strani pa je naprava, ki preprečuje prevračanje spodnjega dela prekučnika. Dosedaj je bila naprava za prevračanje v slabem stanju ter so morale biti pri tem delu zaposlene 3-4 delovne moči. Z izboljšanjem naprave pa je izpadla na vsaki mreži po ena delovna sila. Poleg te pridobitve je treba poudariti, da je bilo preje delo tam težko in naporno sedaj pa lahko vrši to delo delavec, ker za to ni potreben napor.

Z izboljšanjem te naprave je tov. Škrbec Matija prihranil obratu letno 42.000 dinarjev. Za svoje zasluge pri tem delu je bil od strani Uprave Zavasavskih premogovnikov nagrajen.

Povečajmo napore v tekmovanju naših rudnikov

Trbovlje, 12. jul. 1948.

Tekmovalna komisija zveznega tajništva rudarjev je na svoji seji dne 12. julija 1948 ugotovila, da vsi rudniki iz skupine A v mesecu juniju niso dosegli predpisanega plana. Po rezultatih je dosegel v A-skupini najboljši rezultate rudnik Senovo, v B-skupini rudnik Zabukovca in v C-skupini rudnik barita Pleše pri Škofljici.

Tudi rudnik Senovo, ki je dosegel prvo mesto, ni dosegel plana za 2,4%, ima pa lepe prihranke na materialu in le 1,17% neupravičenih izostankov. V mesecu juniju je delovni kolektiv rudnika Senovo proglasil 16 novih udarnikov in, kar je bilo še posebej poudarjeno, je bilo v nedeljo 20. junija organizirano prostovoljno delo v počastitev V. kongresa KPJ, pri katerem je sodelovalo 328 prostovoljcev. Uspeh dela je bil prav dober. Rudnik Senovo se je boril tudi z različnimi težkočami, kar je oviralo dosego plana.

Drugo mesto je pripadlo rudniku Zagorje, ki ni dosegel plana za 3%. Imel je težkoče predvsem v obratu Kisovec, kjer so odkopi pod gramozom in močan dotok vode, dalje so bile razne okvare, kar vse je vplivalo, da plan ni bil dosežen v kljub temu, da je obrat Podstrana presegel plan za 16,1% in obrat Kotredraž za 2,1%, ko je tekmoval v počastitev V. kongresa KPJ. Neupravičenih izostankov ima Zagorje 2,7%.

Tretje mesto je dosegel rudnik Hrastnik, ki je sicer dosegel polletni plan, pri mesečnem pa je 5,1% pod planom. Neupravičenih izostankov ima Hrastnik 1,8%. Visok procent pod planom pa je v mesecu juniju rudnik Trbovlje, ki ni dosegel plana za 9,8%, neupravičenih izostankov pa ima 2,6%. Dosegel je četrto mesto, čeprav ima lepe prihranke na materialu.

Rudnik Velenje, ki je bil zimske mesece vedno med najboljšimi, je v tem mesecu med zadnjimi, saj je 14,04% pod planom.

V skupini B je zopet najboljši rudnik Zabukovca, kateri je plan presegel za 6,8% ter upravičeno v tej skupini zasedel prvo mesto. Neupravičenih izostankov ima le 1,3%. Tudi v drugih točkah je dosegel

lepe rezultate. Je eden najboljših kolektivov in mu je bila izrečena pohvala. Na drugem mestu je rudnik Laško, ki je plan dosegel 100,5% ter ima neupravičenih izostankov le 1,1%. Tretji je rudnik Liboje, ki je plan dosegel 100,33%. Rudnik Kočevje, ki je plan presegel za 2%, je šelo na četrtem mestu, ker ima vseh neupravičenih izostankov 2,7%.

Peto mesto je pripadlo rudniku Pečovnik, ki je 4,35% pod planom. C-skupina je imela zopet samo dva slučaja, ki sta bila obravnavana, ker drugi rudniki niso poslali pravočasno poročil.

Na prvem mestu je rudnik barita Pleše pri Škofljici, ki je plan presegel za 16% in ima neupravičenih izostankov samo 0,02%.

Drugo mesto je pripadlo rudniku Črna-Raolin, ki je mesečni plan presegel za 3%. Komisija je ob zaključku sklenila: 1. da se na vseh delih v rudnikih, kjer je to le mogoče, uvede brigadni sistem dela; 2. da se v svrhu doseganja plana poživijo medsebojno tekmovanje v rudnikih med obrati in posameznimi številkami; 3. da morajo uprave in obratovodstva skrbeti za pravilno porazdelitev delovne sile, posebno v nedeljah, ko se vrše popravila.

Mestni odbor AFŽ je povečal vpis ljudskega posojila

Mestni odbor AFŽ v Trbovljah je na svoji seji sklenil, da bo do 21. julija dvignil število vpisa ljudskega posojila pri svojih članicah in s tem bodo žene najlepše potrdile svojo vdanost in priznanje naši Partiji, katere nas danes čvrsto vodi v socializem. Vkljub temu, da so podpisale znatne vsote, so na svoji seji 12. julija 1948 ponovno pristopile k drugemu vpisu in naknadno vpisale sledeče vsote.

Največjo vsoto je dala ponovno Završnik Slavka 6000 din, Rojnik Anžica 2000 din, Ribič Joža 2000 din, Šorn Milka 1000 din, Strniša Tilka, Mrežar Pold, Perper Štefi, Keše Pavla, Pajk Mici in Krljkar Tatjana pa so dale še vsaka po 500 din. Tako so pri drugem vpisu zbrale članice mestnega odbora AFŽ še vsoto 14.000 dinarjev in pokazale vsem ostalim, ki še niso sledili tej poti, lep vzgled.

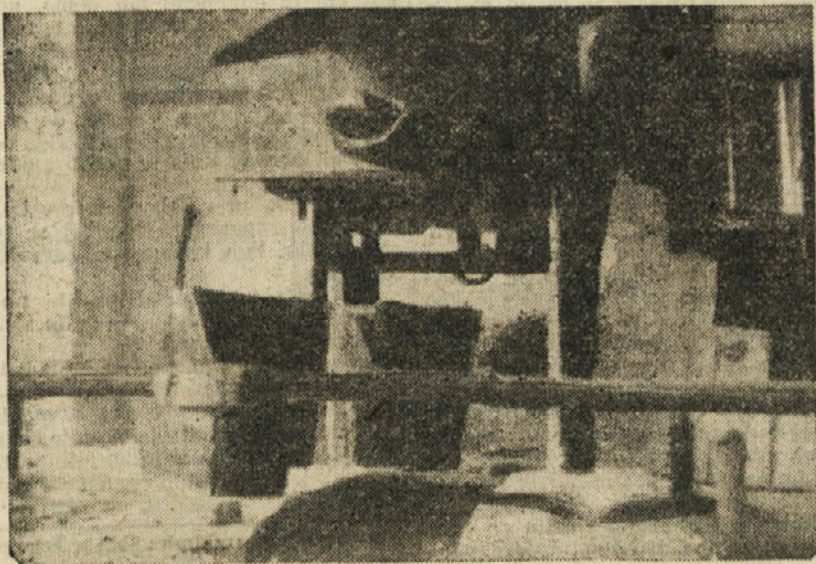
Z VSAKO OPEKO, Z VSAKIM KOSOM JEKLA, Z VSAKIM UDARCEM KAMPA, Z VSAKO ZMAGO V BOJU ZA SOCIALIZEM GLASUJEJO KOMUNISTI IN VSI DELOVNI LJUDJE JUGOSLAVIJE IZ DNEVA V DAN ZA TOVARISA TITA, POD VODSTVOM KATEREGA SO BILE NAPISANE NAJS LAVNEJŠE STRANI NASE ZGODOVINE.

Tekmovanje naših knjižnic v čast V. kongresu KPJ

Sklep IV. plenuma Ljudske prosvete Slovenije je bil, da se po vseh krajevnih ljudskih odborih osnujejo, do V. kongresa KPJ knjižnice, kjer se ne obstojajo. Kakor drugod, tako je tudi okrajni ljudski prosvetni svet v Trbovljah pristopil k uresničenju te zamisli, da tudi on tekmuje v počastitev V. kongresa KPJ. Že od 10. julija dalje pa imajo prosvetni odseki krajev Razbor, Vrholo, Breg in Mlin-

še nove knjižnice, ki so sicer še skromne — obsegajo po 100 knjig — imajo pa vrednost v tem, da obsegajo sama najnovejša dela. S knjig v jeseni, bodo dobile nove knjižnice značarskim tečajem, ki se bo vršil tudi svoje strokovno usposobljene knjižničarje, ki bodo pridobljeno znanje izpopolnjevali in večali v korist vsega, zlasti pa našega ljudstva na podeželju.

Livarna v Trbovljah je velika pridobitev in način lažje izpolnitve proizvodnih nalog

Peč v livarni CRD

Gospodarski razvoj in potrebe so pokazale, da je treba izpolniti mehanizacijo in z dobrimi predlogi izboljšati razne naprave. Iz tega vidika so se osnovali v Trbovljah Centralne rudarske delavnice, CRD so po svojem obsegu močno razvite in je njihova glavna naloga predvsem izdelava strojev za mehanizacijo raznih rudarskih strojev za potrebe cele Jugoslavije.

Vodstvo uprave Zasavskih premogovnikov in Centralnih rudarskih delavcev je uvidelo, da so tudi druga podjetja kovinske industrije vključena v petletni plan in ne morejo izvršiti vseh naročil za nemoteno obratovanje. Zato je pristopilo k razširjenju delovnega procesa. To pa je seveda močno oviralo razvoj Centralnih rudarskih delavnic v njihovi proizvodnji. Od strani uprave Zasavskih premogovnikov se je vzbudila zamisel, da bi zaradi hitrejših dobav sami pričeli izdelovati odlične črne lišne in barvnih kovin. V stari glazni so prostore stare šole preuredili za prve obrise livarne v malem obsegu. V tej livarni, ki je v razvoju, bodo Centralne rudarske delavnice same izdelovale izdelke, ki so jim nujno potrebni. Precej truda je bilo,

da so se ustvarili prvi zarodki livarne, namen pa je, da se zgradi popolnoma nova, ki bo ustrezala potrebam. Postavili so že kupolno peč, svetlega premera 600mm za izdelovanje litega železa. Zgrajena pa je tudi peč za barvne kovine na grafitne lonce. Priprave se trenutno še izpopolnjujejo in je računati, da bodo v teku letošnjega leta premostili vse težave in izvršili predvideno količino odlikov, ki je po planu določena. Dosedaj še primanjkuje izvežbanega kadra, ker je to za revirje nova panoga. Zadali so si naloge, da tekem leta usposobijo mlad kader, ki bo sposoben za nadaljnje izvrševanje nalog. Peč, katere se uporablja za topljenje, je narejena po načrtih tovariša Novaka Staneta in izdelana v domači delavnici. Predpriprave in preizkušnja, ki je bila že izvršena, je pokazala zelo pozitivne rezultate. S postavitvijo livarne se bodo zmanjšali stroški izdelave strojev in se bo pridobilo veliko na času, ker bodo izdelke, ki so jih prej prejimali od ostalih tovarn, izdelali doma. Na drugi strani pa je velika pridobitev za same Centralne delavnice, ker bodo na ta način lažje izpolnile in prekoračile plan.

Občni zbor kmetijsko nabavno-proda ne zadruge v Trbovljah

Trbovlje, 11. julija 1948
Občni zbor kmetijsko nabavne zadruge v Trbovljah, kateri se je vršil v petek, 9. julija 1948, je prikazal obracun dosedanjega dela zadruge. Zastopniki je bilo 25 zadržnih delegatov. Iz poročil nadzornega in upravnega odbora je bilo razvidno uspešno delo, vključno s temi da dosedanja, na novo formirana Naproza še do danes nima svojega upravnika. V svojem sestavu ima zadruga 4 poslovalnice, ki poslujejo zadovoljivo glede financ, kakor glede postrežbe. Od strani prisotnih delegatov je bila iznešena kritika zakaj se še ni rešilo vprašanje bivše stavbne, konzumne in gostilničarske zadruge. Postavljeni tričlanski odbor je imel nalogo, da pripravi vse

potrebno za fuzijo stare zadruge pod upravo Naproze. Ugotovljeno pa je bilo, da je ta tričlanski odbor zakasn timer svoje delo vsled malomarnosti bivšega načelnika stavbne, konzumne in gostilničarske zadruge, ki je vse dopise nosil v žepu mesec dni in zavlačeval delo iz neznanih razlogov. Na ponovno intervencijo sodišča na tričlanski odbor, kako daleč je z likvidacijo zadruge, je bilo ugotovljeno, da je bivši načelnik hote zaviral delo naših zadrug. Nastalo je tudi vprašanje najemnine stavb, ki so last te zadruge, kdo pobira najemnino in kje je denar, ker hiš nihče ne popravlja ter so v skrajno slabem stanju. Po živahni diskusiji so delegati izvolili nov upravni in nadzorni odbor v ka-

Goriški Slovenci na obisku v Trbovljah

Delavci cementarne Anhovo so v soboto dne 10. julija obiskali delavce Cementarne Trbovlje v cilju medsebojnega spoznavanja in bratskega utrjevanja vezi.

Po sprejemu na trboveljski postaji in pozdravnih govorih v Cementarni se je zvečer vršila v Delavskem domu kulturna prireditev s sodelovanjem gostov in kulturno umetniškega društva Lojze Hohkraud. Nabito polna dvorana je vztrajno spremljala posamezne točke bogatega programa. Pred pričetkom prireditve je goste pozdravil v imenu kulturno umetniškega društva »Lojze Hohkraud« tovariš Jože Paternost, ki je naglasil velik pomen sodelovanja. Člani sindikalnega gledališča so nastopili z enodejanko »Zadnje srečanje«, z recitacijami in nastopom ženskega seksteta. V drugem delu programa so nastopali gostje. Uvodoma jih je pozdravil tov. Malovrh Karel v imenu prosvetnega aktiva Cementarne, ki je poudaril: »Mi vsi delamo na kulturno prosvetnem polju in se zavedamo, da je naše delo v glavnem usmerjeno v to, da po svojih močeh nudimo našim kolektivom poleg zabave tudi prosveto, da jim s predavanji, s skupnim študijem pokažemo veliko veličino herojske borbe naših prednikov, vse njihove žrtve za našo nacionalno in socialno svobodo in da jih pripravljamo za velike naloge, ki čakajo delovno ljudstvo nove Jugoslavije. Zavedamo se, da ne bi imeli naše prosvete — ljudske prosvete, če ne bi bilo herojske borbe naših narodov v NOB, če bi nas ne vodila KPJ in naš veliki maršal Tito. Ta Vaš obisk naj bi še bolj utrdil tudi kulturne vezi naših aktivov, katerih edini cilj je: za domovino, za plan, za socializem naprej!« Za pozdrave se je zahvalil vodja skupine iz Anhovega, ki je poudaril: Naš prihod v Vaše kraje nam vzbuja spomine na one čase italijanskega fašističnega terorja nad primorskim narodom,

ko je ta narod hrepel po združitvi z jugoslovanskimi narodi; odzvali smo se klicu OF v času borbe, odzvali smo se tudi danes klicu naše partije in tovariša Tita, da s pospešenim tempom gradimo socializem. Temu klicu sledi tudi naš delovni kolektiv, ki danes s pospešenim tekmovanjem daje najlepši odgovor na vse klevete naše Partije, katere nas je vodila v borbi in nas tudi danes vodi k lepšemu in srečnejšemu življenju. Obveze, ki smo si jih zadali v čast V. kongresu, tudi izvršujemo. Zato z vso odločnostjo odklanjamo vse besede, ki so naperjene proti Titu in CK KPJ. S še bolj pospešenim delom bomo dokazali naše zaupanje in ljubezen Titu in Partiji. V več kot dvehurnem programu so Anhovčani nato zapeli vrsto pesmi in prikazali igri »Izdajalec« in »Lovorjev venec«. Vsa prireditve je prav dobro uspela in je potekala v znamenju medsebojnega sodelovanja in manifestacij primorskemu ljudstvu in našemu dragemu maršalu Titu. Dragi gostje iz Anhovega pa želimo, da nas še večkrat obiščejo.

Lep uspeh katerega osnemajte drugi

Zidarski vajenec Klopčič Mirko, ki se uči pri gradbenem odseku rudnika Trbovlje, je že zdaj pokazal prav dobre sposobnosti. V učenju je komaj 15 mesecev pa je že dokazal, da ne zaostaja za ostalimi, že starejšimi zidarji. V tem času je pokazal veliko spretnost in marljivost, norme prekoračuje pri zidanju opečnega zidu za 18%. V osmih urah pozida 2.6 m zidu. Imenovani si je zadal nalogo, da še bolj dvigne svojo zmogljivost in preseže norme. Za svoje uspešno delo kot vajenec bo tovariš Klopčič Mirko dobil zaslužen nagrado.

Poravnaj zaostanek in plačaj naročnino vnaprej, če želiš prejemati list neprekinjeno!

Vtisi z „Avtostrade“ Beograd-Zagreb

Dne 20. junija je odšel mladinski pevski zbor »Titovi črni pionirji« na avtostrado, kamor je bil pozvan preko Ljudske mladine Slovenije. V zgodnjih jutranjih urah je prispel 21. junija v Sremsko Mitrovico, kjer so od glavnega štaba »Avtostrade« dobili navodila in načrt gostovanj za ves čas gostovanja. Naleteli pa so na prvo oviro in smolo, ki se je držala zbora ves čas gostovanja. Glavni štab namreč ni imel v svojem kulturnem planu za mesec junij zbora »Črni pionirjevi«, ki naj bi gostovali na »Avtostradi«. Vkljud raznim težkočam, ki so nastale zaradi nesporazuma so bili vsi zadovoljni, posebno pa še zato, ker so storile brigade vse, da se je prehrana in ostalo uredilo v splošno zadovoljstvo. Začela pa se je druga težava, ki je spremljala zbor ves čas gostovanja: veter in dež sta jim bila stalna gosta. Pomagali so si na razne načine, vendar vsi ukrepi proti dežju in vetru niso dosti pomagali. Takoj prvi dan bi kmalu zaradi tega ne mogli nastopiti. Vendar je dež ponehal ter so z lahkoto in veseljem izpolnili prvi program na Avtostradi. Po zboru brigad so ob skromni razsvetljavi izvedli program, ob svitu karbidovk, katere je ugašal veter, tako da jih je bila treba vedno znovo prižigati. — Po izvršenem koncertu so bili pionirji pošteno premraženi, tako da ni bilo treba nobenemu dosti prigravljati, da je čas za spanje. Z menjajočo se srečo, kar se tiče dežja, so potovali po vsej sekciji in v enem tednu imeli pet koncertov. Prav lep je bil nastop pri inozemskih brigadah, ki so nad vse

navdušeno spremljale ves spored. Poslednji večer so prebili v družbi specialnih brigad, ki so jim pripravile najboljše oder, ki ga je mogoče pripraviti ob pomanjkanju lesnega materiala. Še posebno zadovoljstvo pa so občutili do teh brigad zaradi tega, ker so se za zbor najbolj zavzele, se odrekle lastnemu udobju, vkljub temu, da tudi one niso bile obveščene o prihodu. Kakor nikdar prej so spoznali pionirji, da se gradi cesta »Bratstva in edinstva«, kajti to bratstvo so v celoti doživljali. V Sremski Mitrovici so si zadnji dan pred vrnitvijo domov ogledali muzej, zaključno šolsko razstavo in še druge zanimivosti Sremske Mitrovice. Po izvršenem koncertu na prostem so bili v gosteh mitroviške gimnazije. Po precej hudih borbi za pridobitev pravice vožnje v brzovlaku, so po 7 dneh gostovanja odšli domov z zavestjo, da so v celoti izpolnili prevzete naloge, da pa bi bilo vse še veliko lepše, če ne bi bilo raznih nevspešnosti, ki so jih spremljale vse od pričetka gostovanja.

M. R.

Zahvala

Ob lepo uspeli uprizaritvi »Mucnega doma« se zahvaljuje vodstvo in pionirji I. osnovne šole v Trbovljah tovarišu Skrinjarju Jožetu in njegovemu orkestru za brezplačno sodelovanje pri uprizaritvah. Posebej se zahvaljuje tovarišu Skrinjarju za kompozicijo pevskih vložkov in za vodstvo nešteti pevskih vaj, s katerim je pokazal, da mu je pri srcu vzgoja in napredek članov pionirskih organizacij. Zahvala pa gre še tudi vsem ostalim, ki so pripomogli k uspehi uprizaritvi kakor uslužbenkam šiviljske delavnice MLO Trbovlje.

Pionirji in vodstvo I. osnovne šole Trbovlje

terega so izbrali najboljše tovariše in tovarišice. Sprejet je bil tudi važen sklep, da se kmetijska prodajna zadruga preimenuje v Delavsko namščensko potrošniško zadrugo.

Fizkultura in šport

**SFD Rudar : SFD
Proletarec Zagorje
2:1 (0:1)**

V nedeljo 11. julija se je v Trbovljah odigrala prijateljska nogometna tekma med domačim Rudarjem in novim ligašem II. slovenske lige SFD Proletarcom. Moštvi sta nastopila v trenutno najmočnejših postavah. Niti eno niti drugo moštvo ni pokazalo kakšne posebnosti, ampak je bilo to prosto nabijanje žoge. Od Rudarja smo pričakovali več, izgledalo pa je, kakor da podcenjuje moštvo SFD Proletarca. Prvi udarci tekme so dali slutiti, da bomo po dolgem času videli zopet zanimivo tekmo. Toda bilo je drugače. V 30. minuti doseže Pro-

letarec prvi gol in vodi z 1:0. Z malo več prispebnosti bi golman Ličar lahko branil. Prvi polčas se je končal z 1:0 za SFD Proletarca. V 20. minuti drugega polčasa je dosegel Rudar prvi gol, katerega pa sodnik zaradi roke v kazenskem prostoru ni priznal. Enajstmetrovko je streljal Krasnik, ki jo je lepo plasiral v kot. Rezultat 1:1. Dvajset minut kasneje je Oprešnik povisal rezultat na 2:1. Tako je ostalo do konca igre. V sredi drugega polčasa se je dogodil neljub incident, ki ni v čast moštva Proletarca. Igralec Repovž se ni pokoraval odredbi sodnika in je nato hotelo celotno moštvo Proletarca zapustiti igrišče. Po četrtturnem prerekanju se je igra nadaljevala. Moštvo Proletarca bo moralo uvesti več discipline, če bo hotelo svoje uspehe nadaljevati in uspešno poseči v prvenstveno tekmovanje druge slovenske lige. Občinstvo, ki ga je bilo veliko število, je odhajalo razočarano, vključno zmagi nad SFD Proletarcom, ker moštvo Rudarja ni izpolnilo pričakovanj.

**Šahovski dvoboj
SFD Rudar : SFD Radeče**

Koncem junija meseca se je v Radečah odigral prijateljski dvoboj v šahu med šahovsko sekcijo SFD Rudarja in FD Radeč. Za to tekmovanje, med dvema najmočnejšima sekcijama v Zasavju, je vladalo v Radečah veliko zanimanje. Saj so srečanja med imenovanimi vedno izpadla za malo razliko v korist enega ali drugega. Pri Radečah je med drugimi izkušenimi igralci igral tudi mladinski prvak Slovenije tov. Niko Hočevar in tov. Hočevar starejši. Po tri in pol urni borbi sta se morali dve partiji očitati, ker je bilo premalo časa. Partiji sta bili ocenjeni neodločeno.

Končni rezultat dvoboja 4 1/2 : 3 1/2 za SFD Rudar in sicer: Kapl Matko 1/2 : 1/2 Hočevar Niko, Rugelj Vili 0:1 Hočevar starejši, Jazbec Hinko 1/2 : 1/2 Šrihar Mirko, Paik Ivan 1:0 Hriberšek Franc, Hrovat Ivan 0:1 Sajna Ferdinand, Oprešnik Ludvik 1/2 : 1/2 Ravnikar Benko, Taušič Ado 1:0 Kožuh Anton, Fajfar Josip 1:0 Koren Stjepan.

Šahisti iz Radeč se bodo v kratkem odzvali in odigrali revanžno srečanje v Trbovljah.

**Organizacija AFŽ v Zidanem mostu
je obiskala »Dom onemoglih« v Loki
pri Zidanem mostu**

24. junija 1948 smo žene Zidanega mostu skupno s pionirji obiskale Dom onemoglih v Loki.

Po kosilu smo priredile malo akademijo. Pionirji pod vodstvom tov. Šolskega upravitelja Groznika so poleg petja in deklamacij, nastopili še z dvema prizorčkom: »Dve progje in »Igra o planu«. Starčki in starke so z zanimanjem sledili programu. Upravnica doma tov. Žagarjeva jim je razložila pomen našega obiska: »Naj se zaveda vsak državljan, da ima poleg svoje rodne matere, še eno mater — domovino, ki ga nikdar ne pozabi.«

Odbornice so razdelile med kadilce cigarete, ostalim pa bonbone. Starčki so se s solzami v očeh zahvalili za obisk.

Do odhoda vlaka smo si ogledali dom, skrbno pripravljene spalnice, čisto obednico in obširen vrt, kjer v miru preživljajo naši najstarejši svojo življenjsko jesen.

R. M.

Drobne zanimivosti iz Trbovelj...

Stranišča v naši »kolodvorski« restavraciji so skrajno nesnažna. To vidiš navzlic »bajni razsvetljavi« v tem lokalu. Nekateri spravljajo to neznačajnost v zvezo s tem, da je obisk v teh prostorih zadnje čase precej narasel z ozirom na to, da je stranišče na kolodvoru že več kot 14 dni pokvarjeno.

Dokopališče v Trbovljah je edinstveno po tem, da se odlagajo smeli povsod tam, kjer je to zabranjeno in da te takoj pri vходу pozdravi ključkasti križ na razbitem spomeniku.

Nekateri naše hiše so navzlic temu, da ni nevarnosti pred napadi iz zraka še vedno opremljene z napisii »Zum Luftschutzraum«.

Na sporedu naših šivilnih milingov so poleg raznih dirk in modernih plesov tudi dvoboji na mostu, kjer se slabejši skuplje v Trboveljščici in pa dvoboji z noži po načinu romanov Karla Maya.

Nova moda so daljša krila, naša dekleta in mlade žene, vsaj večina njih, si pa vsled pomanjkanja »pik« ne morejo privoščiti tega, pa si puste kot nadomestek rasti dolge lase. Naši študentje pa so prvi v Trbovljah, ki nosijo hlače po vzgladu svojih pradedov.

Pri nas imajo nekateri še veliko »pik«, pa nimajo časa, da bi čakali na blago, drugi pa imajo dovolj časa, pa nimajo »pik«. Kako bi bilo, pravijo eni in drugi, če bi vsak malo popustil.

V poslovalnici Zasavski (Germ) je blagajnik zelo radoveden. Čudno se nam zdi, da ne zahteva, če kupiš za 2 din kvasa, poleg imena in priimka še rojstne podatke.

Navzlic šivilnim lepakom za cepljenje proti kokišji kugi, ni to cepljenje prineslo pravega rezultata ali pa so kure užajane in stavkajo, ker se njih proizvodi prodajajo pa tako različnih cenah. Po hišah po 12 din, na trgu pa 10 din, v mlekarni po 2 din.

V Trbovljah imamo nameslo sadja samo šivilne letake »Sadje delovne ljudstva«, sadja imajo pa dovolj v Ljubljani, kjer so bili ti letaki natisnjeni.

V nekaterih poslovalnicah dobiš čokoladne bonbone namesto čokolade na karle, v drugih poslovalnicah dobiš eno in drugo tudi na karle, v slaščičarni MLO pa dobiš čokolad-

nih bonbonov kolikor hočeš — brez kart.

Nekateri naše žene so se tako navadile na čakanje v repu, posebno za mleko in meso, da čakajo že ob pelih zjutraj, čeprav dobiš i mleko i meso tudi še ob 5 uri popoldne. Čas čakanja uporabljajo za vse mogoče in nemogoče novice..., ki se ponavadi drugi dan izkažejo kot neresnične.

Naši najmlajši iz »Doma igre in dela« imajo s svojim letovanjem letos smolo. Preko finančnih ovir so srečno prišli, problem šledilnika je bil po daljšem času rešen — treba bi bilo le še upravni kupiti barometer, ki bi kazal vedno le lepo vreme.

Kino v Trbovljah je raj za otroke. Tega se oni zavedajo in delajo vse, kar jim ni dovoljeno niti doma, niti na cesti. Uprava in reditelji pa pravijo puslino mladini veselje...

Za planinsko postojanko na Kumu dobavlja PAP samo mleko domače kumske proizvodnje. Pravijo, da gre vse drugo; vino, likerji, meso itd., na Mrzlico, ker na Kum le redko zaide, kak član uprave.

Članek »24 ur v Trbovljah je vzbudil veliko zanimanje, marsikaj se je spremenilo, tudi kavarna je že razsvetljena.

Režiser »Mucinega doma« bi postavil tudi raka na oder, če ne bi slučajno odšel na turnejo.

Pri zadnjem filmanju v Trbovljah smo pogrešali udarnika in odlikovalca, lov. Miklavčiča Vinka. Zvedeli smo, da se ni pusil filmati zato, ker se je bal, da bi ga koš starega igralca vzeli k filmu, ostali pa hoče zvest cementu.

H. L.

Industrijska rudarska šola v Trbov-
RAZGLAS

Ijah sprejema učence v 1. letnik rudarske, kovinarske in elektrotehnične šole.

Vpis se vrši v personalnem oddelku rudnika Trbovlje. Sprejemajo se učenci, ki so dovršili z dobrim uspehom vsaj ljudsko šolo in so najmanj 14 let stari.

UPRAVA SOLE.

**Fizkultura mora postati v novi
Jugoslaviji last milijonov de-**

lavcev mest in vasi

nem kraju v srednjeveških ječah pod falangističnim nožem.

Dogodilo se je, da so nemški in italijanski bombniki pomotoma napadli Burg-Modadam, obmejno postajo v Franciji, toda francoska vlada ni protestirala proti temu nasilju fašizma. Raziskovalna komisija tega obmejnega incidenta je obtožila našo prisotnost v bližini te meje, češ, če ne bi bilo nas, ne bi fašisti porušili to mesto. Od 5. februarja 1939 dalje ni bilo nad nami več Junkerjev in ne Kapronijev, toda na zemlji še ni utihnilo orožje. Republikanske enote so še vedno odbijale fašistične napade in ščitile množice v zasneženih Pirenejih.

Meje so bile še vedno zaprte, tja do 9. februarja Zalodja ni bilo več, preko pol milijona ljudi se je borilo na življenje in smrt. Hrane tem borečim se množicam ni bilo mogoče preskrbeti. Vojaške enote ob glavnih cestah so imele na svojih kamionih rezervne zaloge samo še za nekaj dni, kar so pa delili tudi civilnim beguncem, kateri niso rešili ničesar razen svoje gole življenje. Bilo je tudi mnogo kmečkega ljudstva med nami, ki so pred svojim odhodom od doma naložili na svoje vozove vse svoje letne pridelke, to je žito, fižol, riž, maščobo itd. in so vse to vozili s seboj vse do tja, dokler je bilo to mogoče; ko pa ni bilo več ceste, so vozove zažgali in naložili vse na svoje mule, osle ali konje. Tudi živino so tirali s seboj v emigracijo.

Odlomki iz dnevnika NOB iz Španije

(Nadaljevanje)

Zadnje dni v Španiji, do konca januarja 1939, se je obroč okoli nas čedalje bolj zoževal. Begunci, civilisti in republikanska vojska z orožjem, nekatere edince tudi brez orožja, so se grupirali pri izhodiščih v bližini francoskih obmejnih stražarnic. Stražarji so imeli stroge ukaze, da ne smejo za nobeno ceno nikogar spustiti v obljubljeno deželo dvestotih bogatih družin v Franciji vladajoče klike, kateri je tedaj načeloval socialni demokrat in multimilijonar Leon Blum. Ta francoska vladajoča klika ni mobilizirala Francoze iz francoskega naroda, kateri je z vsemi močmi podpiral demokratično Španijo, temveč nepismene in nepoučene črnce iz Afrike. Te črnce so vodili najbolj reakcionarni elementi, oblečeni v generalске, oficirske in podoficirske uniforme. Za vsak primer, če bi bilo potrebno likvidirati kakih pol milijona ljudi. Toda napredni narodi sveta so ukrenili vse, da se ta usluga fašizmu ni izvedla. Avantgarda proletariata je organizirala celo vrsto protestnih stavk po vsem svetu, da se ni moglo izvesti masovno maskiranje tega trpečega naroda na francoski meji Španije v februarju 1939. V tej veri je bila bolečina vsega naprednega človečanstva sveta strašna; obtoževala je vse one, ki so nosili odgovornost za trpljenje demokratičnega španskega naroda, ki si je po demokratičnih načelih izvolil svojo ljudsko oblast, ki

si je želel biti svoboden, da bi v miru gradil svojo lepšo bodočnost.

Narodi Španije imajo izredno dobre lastnosti in sposobnosti za izgraditev socializma v svoji državi, ker so po značaju in duhu zelo družabni ljudje. Pod izrednimi pogoji je v času državljanske vojne bilo vpeljano na vsi kolektivno življenje. Po nekaterih krajih je bilo to delo zelo dobro organizirano, zlasti v centralni Španiji, kjer je bila zemlja, orodje in vprežna živina skupna lastnina. Vse to je bilo po izvedbi zakona o agrarni reformi dano na razpolago vsemu kmečkemu ljudstvu. Vinograde, oranžne plantaže, oljnathe nasade in vso zemljo, odvzeto zemljiški gospodi, so obdelovali kolektivno.

Jasno je, da so se v to širokogrudno demokracijo vrinili elementi s škodljivimi, tujnimi teorijami, zlasti v Kataloniji, kjer je bila trockistična in anarhistična organizacija močna. V to so se vrinili provokatorji iz sovražnega tabora, kar je močno vplivalo na razvoj dogodkov med španskim narodom, zlasti v februarju 1939. Omeniti hočem nekatere pojave, katere smo opazili v Kataloniji, ki pa so bili le bolj lokalnega značaja. Na primer 3. maja 1937., ko so anarhisti vdrli v prostore združene mladine, sindikata in vojaške ter civ. uprave, kateri niso bili v rokah anarhistov in trockistov, in so trgali republikanske, komuni-

stične in socialistične zastave iz prostorov, ki so bili okrašeni še od prvomajskih praznov. Peta kolona se je tedaj pripravljala prevzeti oblast v svoje roke, kar se jim pa ni posrečilo. To so preprečile Lister-Kampezino-brigade, katere so bile po nalogu vlade Negrina poslane z vojno opremo v Barcelono. Borbe so trajale v mestu več ur, ker so se anarhisti in trockisti zabarikadirali proti manifestantom, ki so protestirali proti anarhiji teh edinic. Po aretaciji nekaterih oficirjev 27. anarhistične in (Pum)-trockistične divizije se je pred vrhovnim vojaškim sodiščem izkazalo, da so bili vlihotapljeni preko Francije fašistični oficirji te edince, ki so organizirali svoje podrejene bore in oficirje z namenom, da bi se uprli vrhovni komandi v Kataloniji in v Španiji sploh. Sirili so tudi proti mednarodnim brigadam sovražno propagando, češ da so to komunisti iz Rusije, kar pa ni bilo res; v mednarodnih brigadah ni bilo niti enega Sovjetskega državljanca, še manj pa vojakov iz rdečee armade. Sovjetska vlada se je strogo držala politike nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav.

Zadnje dni je v Pirenejskem skloplju na francosko-španski meji životalo na tisoče ljudi. Nekateri so bili že mesec dni brez vsakršne strelje; to je bila za borbo nesposobna množica. Bili so ranjenji, starci, otroci in žene, ki so rajši umirali v svobodi od mraza, lakote in bolečin, kakor pa da bi ječali v svojem rojst-